

PEKKA NIEMEN RAHASTO

Psykologian professori on paneutunut lukutaidon kehittämiseen ja oppimisvaikeuksiin

Rahasto perustuu professori Pekka Niemen eläköidyttyään tekemään lahjoitukseen. Rahaston tuotoilla tuetaan psykologian alan jatko-opiskelijoiden ja post doc -tutkijoiden Turun yliopistossa tekemää tutkimustyötä. Rahasto on perustettu 7.3.2013.

Pekka Olavi Niemi syntyi Raumalla 8.9.1948 ylivääpeli Olavi Niemen ja merkonomi Mirjam Maria o.s. Silvännin perheeseen. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Rauman lyseosta vuonna 1967 ja aloitti samana vuonna psykologian opinnot Turun yliopistossa. Hän muistaa hyvin erityisesti Johan von Wrightin; luennon väliajalla ruotsia puhuva professori teki lähtemättömän vaikutuksen! Valtiotieteiden kandidaatiksi Pekka Niemi valmistui vuonna 1972.

Pekka Niemen neljäkymmentä vuotta kestänyt ura Turun yliopistossa alkoi psykologian assistenttina. Hän opiskeli Fullbright-stipendiaattina Oregonin yliopistossa Yhdysvalloissa lukuvuonna 1974–1975, minkä jälkeen hän valmistui lisensiaatiksi. Psykologian lehtorin virassa hän aloitti vuonna 1977 ja tohtoriksi hän väitteli vuonna 1982. Niemi oli vuosikymmenen alussa tuonut Suomeen uuden tutkimuksellisen metodin perustamalla kollegansa kanssa

silmänliiketutkimuksen laboratorion. Tämä tutkimus on ollut Pohjoismaiden johtavaa tasoa nykypäiviin asti.

Turun yliopistossa Pekka Niemi toimi lehtorina vuoteen 1988 ja sen ohella professorina 1981–1983, Suomen Akatemian vanhempana tutkijana 1984–1987 ja sen jälkeen Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen johtajana 1987–1988. Åbo Akademin psykologian professorina hän oli vuosina 1988–1997. Turun yliopiston psykologian professoriksi hänet nimitettiin 1998. Niemi toimi 1980- ja 1990-luvuilla Åbo Akademin täydennyskoulutuskeskuksen johtokunnan ja Opetusministeriön asettaman psykologian tutkijakoulutustyöryhmän puheenjohtajana sekä psykologian valtakunnallisen tutkijakoulun johtajana.

Kognitiiviseen psykologiaan erikoistunut Niemi on tehnyt merkittävän työn suomalaisen psykologian tutkimuksen kehittäjänä. Hänen tutkimusalojaan ovat olleet mm. lukutaidon kehittyminen, oppimisvaikeuksien tutkimus sekä lukemisen psykologia. Niemen julkaisuihin kuuluu 170 kansainvälistä ja kotimaista tieteellistä artikkelia. Työtehtäviin on kuulunut myös Stavangerin yliopiston osa-aikainen erityispedagogiikan professuuri vuosina 2000–2006. Niemi toimi useita vuosia myös Turun yliopiston Oppimistutkimuksen keskuksen eli kasvatustieteiden tiedekunnan ja psykologian laitoksen yhteisen tutkimusyhteisön johtajana. Eläkkeelle hän jäi vuonna 2012.

Pekka Niemi on saanut useita kansainvälisiä ja kotimaisia tiedepalkintoja. Hän on mm. Suomalaisen Tiedeakatemian, Suomen Tiedeseuran ja useiden kansainvälisten psykologian alan tiedeseurojen jäsen. Uransa aikana hän on kuulunut lukuisten kansainvälisten tiedelehtien toimituskuntiin.

Pekka Niemi harrastaa kieliä sekä kotimaista ja kansainvälistä historiaa. Hänen puolisonsa on lehtori Hanne Koivisto. Niemellä on lapset Juha ja Soila avioliitostaan professori Päivi Niemen (o.s. Arola) kanssa. Hän on ollut naimisissa myös psykologi Ann-Sofie Öistin kanssa.

Osuuskunta Sigillum / Heli Teittinen

Turun Yliopistosäätiö

Turun Yliopistosäätiön tarkoitus on edistää ja tukea Turun yliopiston toimintaa. Säätiön tärkein toimintamuoto on sen yleis- ja nimikkorahastot, joiden tuotosta säätiö jakaa apurahoja. Rahastojen yhteenlaskettu koko on runsaat 40 miljoonaa euroa.